

POCIT TÍŽE V NOHÁCH, KŘEČOVÉ ŽÍLY?

LÉKÁRNÍCI DOPORUČUJÍ VARIXINAL

KOMENTÁŘ PRŮZKUMU LÉKÁRNÍCI DOPORUČUJÍ 2010

Odborná redakce Edukafarm

Porucha funkce žilní stěny dolních končetin je jedním z nejčastějších poruch funkce periferních cév. Nejčastěji zasahuje dolní končetiny a typickými postiženými jsou obvykle ženy, u kterých celková incidence dosahuje až 20%.

Porucha funkce žilní stěny, označovaná často jako chronická žilní insuficience, se projevuje pocitem tíhy a únavy v končetinách následkem ztráty elasticity cévní stěny a stagnace krve, zejména při dlouhodobém statickém zatížení. Dalším významným projevem jsou noční křečovitě bolesti v lýtkách. V pozdějších stádiích se přidávají otoky, pruritus, pigmentace a další kožní změny.

V léčbě žilního postižení dolních končetin se používá několik metod. Základem jsou režimová a fyzikální opatření (kompresivní obvazy, zvýšená poloha končetin při spaní, léčba obezity, pravidelné procházky). Pokud tato opatření nevedou k úspěchu, varixy je možno chirurgicky odstranit nebo provést jejich sklerotizaci (u malých a střeňích varixů, pokud je funkční hluboký žilní systém končetiny).

Nezanedbatelný význam má také farmakoterapie pomocí venofarmak, která v počátečních stádiích dokážou účinně zastoupit i kompresivní terapii, tak neoblíbenou zejména v „nejrizikovějším“ období žilních obtíží – v letních měsících. Venofarmaka se vyznačují dvěma základními účinky: antiedematózním a tonizujícím. Používají se různé přírodní látky (nejčastěji flavonoidního charakteru) nebo jejich syntetické deriváty. Vzhledem k poměrně velké bezpečnosti při jejich užívání jsou na trhu k dispozici jako volně prodejné léčivé přípravky i doplňky stravy. Se kterým z nich existují nejlepší zkušenosti v praxi?

LÉKÁRNÍCI DOPORUČUJÍ: VARIXINAL

V průzkumu „Lékárnici doporučují 2010“ mezi odbornými pracovníky lékáren zvítězila řada **Varixinal** od společnosti **Walmart**. Tato řada zahrnuje doplněk stravy Varixinal a masážní/kosmetický přípravek Varixinal Gel. Doplněk stravy **Varixinal** je perorální venofarmakum kombinující extrakty ze čtyř léčivých rostlin.

Pakaštan koňský (*Aesculus hippocastanum*): v lékařství se používají extrakty ze semen, které obsahují saponiny monodesmosidy (přibližně 30 různých látek). Jejich směs se označuje jako **escin**. Účinnou látkou kůry je hydroxykumarin eskulin. Oba typy látek patří mezi venotonika, podporují krevní cirkulaci, snižují lomivost cévní stěny, normalizují patologicky zvýšenou permeabilitu žilní stěny. Působí antiedematózně, zlepšují stav celého žilního aparátu, navíc působí protisrážlivě. Svůj význam má i jejich antiseptický účinek (působení proti sekundárním zánětlivým změnám na kůži při poruchách prokrvení).

Borůvka (*Vaccinium myrtillus*): extrakt z plodů a listů obsahuje antokyanidové glykosidy (myrtilin, neomyrtilin), které působí jako antioxidanty, zmenšují propustnost kapilár a zvyšují jejich odolnost, zlepšují cévní cirkulaci i mikrocirkulaci.

Listnatec bodlinatý (*Ruscus aculeatus*): účinné látky z kořene a mladých stonků – ruskogeniny a neoruskogeniny – zmenšují kapilární hyperpermeabilitu. V klinických studiích byla prokázána prospěšnost kombinace těchto účinných látek s kyselinou askorbovou a bioflavonoidy, navíc působí protizánětlivě.

Gotu cola (*Centella asiatica*): účinné látky jsou obsaženy v kořeni a listech. Zlepšují krevní cirkulaci; působí antisepticky. Mají příznivý účinek na metabolismus mukopolysacharidů (pojivovou tkáň) žilních stěn a kapilár, snižují kapilární fragilitu a hyperpermeabilitu.

Složení přípravku je doplněno kyselinou askorbovou a bioflavonoidem hesperidinem,

jejichž působení přispívá k posílení cévní stěny. Vitamin C podporuje účinek některých dalších látek obsažených v přípravku (včetně hesperidinu). Hesperidin (označovaný také jako vitamin P) zlepšuje propustnost kapilár, a působí tak antiedematózně. Jeho účinek se zlepšuje v kombinaci s kyselinou askorbovou.

Působení kombinace obsažených účinných látek vede k posílení a stabilizaci cévní stěny, snížení tvorby otoků a hematomů, zlepšení okysličením a prokrvení tkání. Každá z léčivých rostlin, jejichž výtažky jsou obsaženy v přípravku, má svou specifickou oblast působení a jejich účinky se navzájem doplňují. Zřejmě tak získávají určité výhody oproti povětšinou monokomponentním léčivým přípravkům

KLINICKÉ ZKUŠENOSTI

Účinnost přípravku Varixinal je potvrzena nejen na základě empirických zkušeností lékárníků, ale je doložena i v řadě standardních klinických sledování. Zmínit můžeme např. klinické sledování prof. MUDr. Petra Arenbergera, DrSc., na dermatovenerologické klinice Fakultní nemocnice Královské Vinohrady Praha v roce 2003 nebo klinické sledování prof. MUDr. Viery Štvrtinové, Ph.D., z I. interní kliniky Lékařské fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě.

Ve všech těchto sledováních prokázal doplněk stravy **Varixinal** významnou účinnost jak u subjektivních parametrů (bolestivost, křeče, otoky a pocit těžkých nohou), tak u objektivně měřených hodnot, jako je např. průměrný obvod bérce. Zmírnění bolestivosti končetin udávalo 63% nemocných, snížení závažnosti křečí 59% nemocných, zmenšení otoků 65% sledovaných a u pocitu těžkých nohou se obtíže zmírnily u 74% pacientů. Významné zmenšení obvodu bérce bylo pozorováno průměrně u 63% pacientů.

ZÁVĚR

Vzhledem k charakteru práce v lékárně jsou sami pracovníci lékáren často cílovou skupinou těchto produktů a s mnohými z nich mají nejen zprostředkovaně, ale i osobní zkušenosti. Využila to ostatně i společnost Walmart, když v roce 2009 nabídla pracovníkům lékáren přípravek Varixinal k bezplatnému vyzkoušení. Zdá se, že tato sázka se vyplatila: příznivá osobní zkušenost spolu se zpětnou vazbou od pacientů se odrazila v nejvyšších preferencích přípravku Varixinal u žilních problémů.

